

Revisionsplan 2017

Upplands Väsby kommun

Beslutad 2017-03-09

Innehållsförteckning

1	1	Inledning.....	3
2	Uppdrag och mål	3	
2.1	Revisorernas uppdrag	3	
2.2	Samordnad revision.....	3	
2.3	Revisionens mål.....	4	
2.4	Aktiviteter	4	
3	Risk och väsentlighet	4	
4	Revisionsinsatser och revisionsprojekt	6	
4.1	Grundläggande granskning.....	6	
4.2	Fördjupade granskningar	9	
4.2.1	Styrning av skolan	9	
4.2.2	Upphandling/inköp.....	9	
4.2.3	Exploateringsprocessen.....	9	
4.2.4	Granskning av diarietföring och arkivering.....	10	
4.2.5	Granskning av överförmyndarnämnden	10	
4.2.6	Uppföljning av tidigare granskningar	11	
4.2.7	Pulsen Combine	11	
4.2.8	Granskning av konsultanvändning.....	11	
4.2.9	IT	11	
4.2.10	Andra tänkbara IT-områden/frågeställningar inom IT.....	12	
4.2.11	Kommunstyrelsens arbete genom utskott och kommittéer	12	
4.3	Redovisningsrevision.....	12	
	Löpande granskning av rutiner och kontroll i ekonomiadministrativa processer	12	
	Granskning av delårsrapporten	12	
	Granskning av kommunens bokslut, koncernbokslut och årsredovisning.....	13	
4.4	Ansvarsprövningen	13	
5	Revisorernas egna arbete och utveckling.....	14	
5.1	Det egna arbetet.....	14	
5.2	Kompetensutveckling och nätverk.....	15	
6	Kommunikation	15	
7	Kansliservice	15	
1	.....		

1 Inledning

Kommunrevisorernas uppgifter följer av kommunallag, revisionsreglemente och god revisionsledning i kommunal verksamhet. Revisionen syftar ytterst till att ge kommunfullmäktige underlag till ansvarsprövning av nämnder, styrelser och enskilda förtroendevalda.

I denna revisionsplan redovisas planerade revisionsinsatser och projekt för år 2017. Inriktningen baseras på revisorernas risk- och väsentlighetsanalys. Beslut om förändrad inriktning i granskningen kan bli aktuell utifrån förändringar i omvärlden.

Revisionen består av de förtroendevalda revisorerna: Kent Hjalmarsson (ordf), Anna-Lena Edwinston (vice ordf), Anita Bergkvist, Sten Deutgen, Hans Nordlander, Ann Gotting-Veide samt deras sakkunniga konsult från EY, Mikael Sjölander.

2 Uppdrag och mål

2.1 Revisorernas uppdrag

Revisorerna prövar om:

- ▶ verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- ▶ räkenskaperna är rättvisande
- ▶ nämndernas interna kontroll är tillräcklig

För att kunna ge underlag till kommunfullmäktiges ansvarsprövning granskar revisorerna årligen all verksamhet som bedrivs inom nämnders och styrelser verksamhetsområden. Bedömningen lämnas i revisionsberättelsen.

Med all verksamhet avses styrelser och nämnders olika verksamheter som utförs inom deras verksamhetsområden såväl i egen regi som av andra på deras uppdrag. Granskningen av styrelser och nämnders styrning och interna kontroll är central, särskilt i situationer där organisation och utförandeformer varierar och förändras över tiden.

Årsredovisningen och en delårsrapport, inklusive den sammanställda redovisningen granskas årligen. I denna granskning ingår att bedöma om resultaten i delårsrapporten och årsredovisningen är förenliga med de mål fullmäktige beslutat om i budgeten och planen för ekonomin.

Kommunstyrelsens uppsikt är av central betydelse i ägarstyrningen och förvaltningskontrollen och därmed också för revisorernas granskning.

2.2 Samordnad revision

Samordnad revision mellan kommunförvaltningen och dess företag är ett viktigt instrument för ägarens, d v s kommunfullmäktiges, kontroll och uppföljning. Lekmannarevisorerna granskar den verksamhet som bedrivs i företagen. Den samordnade revisionen ger förutsättningar att bedöma hur kommunen arbetar med ägarstyrning och förvaltningskontroll. Granskningen sker utifrån ett grundläggande ägar-/styrperspektiv där kommunstyrelsens

uppsikt är ett viktigt inslag. Även Brandkåren Attunda ingår i kommunkoncernen och granskas genom representant från kommunrevisionen.

Lekmannarevisorns uppgift i de kommunala bolagen är att granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna kontrollen är tillräcklig samt om anvisningar från bolagsstämman följs. Räkenskaperna/finansiella rapporteringen granskas av bolagets auktoriserade revisor.

Granskningen ska ske enligt god sed och resulterar i en granskningsrapport med tillhörande granskningsredogörelse som presenteras för bolagsstämman via bolagens styrelse. Granskningsrapporterna ska även fogas till revisionsberättelsen för Upplands Väsby kommun.

2.3 Revisionens mål

Revisionens grundläggande målsättning är att verka för att fullmäktiges mål och uppdrag fullföljs. Insatserna ska präglas av en god dialog med kommunens politiska och administrativa ledning samt en stödande och förebyggande revisionsprocess.

Målen i granskningen är att:

- ▶ Genomföra revisionsinsatser med en hög kvalitet som bidrar till förbättringar och en ökad effektivitet i Upplands Väsby kommuns verksamhet.
- ▶ Använda de tilldelade resurserna så effektivt som möjligt.
- ▶ Leva upp till god revisionssed i kommunal verksamhet och till kommunallagens intentioner.

2.4 Aktiviteter

Aktiviteter för att uppnå målen:

- ▶ Fokus på väsentlighet och risk som grund för prioritering av insatser.
- ▶ Regelmässig kommunikation och avrapportering till kommunfullmäktiges presidium.
- ▶ Genomföra möten med styrelse/nämnder och verksamhetsansvariga som ett led i en ökad dialog och med syfte att revisionen ska verka stödande och förebyggande.
- ▶ Löpande följa kommunens utveckling genom att ta del av lägesrapporter och prognoser för verksamhet och ekonomi.

3 Risk och väsentlighet

Grunden för uppdraget och den planerade revisionsinriktningen är en väsentlighets- och riskbedömning som revisorerna genomfört inom ramen för 2017 års planeringsprocess. Denna tar sin utgångspunkt i dels förändringar i omvärlden, dels den aktuella situationen i Upplands Väsby kommun och de mål/uppdrag som givits av fullmäktige. Stor vikt har iakttagelser från

tidigare års revisionsgranskningar och nämndernas egna riskbedömningar/intern kontrollplaner.

Väsentlighets- och riskanalysen görs i samverkan mellan revisionskonsult och förtroendevalda revisorer. De förtroendevalda revisorerna beslutar om vilka fördjupade granskningar som ska göras, samt inriktning och omfattning av dessa. I sin bedömning har revisorerna beaktat riskernas väsentlighet och revisionsrisken dvs. risken för att revisorerna gör felaktiga uttalanden i revisionsberättelsen eller inte förmår lyfta fram väsentliga förhållanden som har betydelse för ansvarsprövningen.

För att minska revisionsrisken inriktas insatserna på att granska verksamhetens styrning och ledning. I detta innefattas bland annat ledningens förmåga att hantera risker och ökade åtaganden/behov i verksamheten samt ledningens styrning med syfte att uppnå en ekonomi i balans och god ekonomisk hushållning. Andra angelägna frågor är hur insyn och uppföljning av ekonomi, verksamhet och mål utvecklas samt former för dess återrapportering liksom utvecklingen av nämndernas interna kontrollarbete.

4 Revisionsinsatser och revisionsprojekt

Revisionen ska årligen granska all verksamhet. Den årliga granskningen sker genom grundläggande granskning, fördjupade granskningar och granskning av räkenskaperna.

4.1 Grundläggande granskning

Den grundläggande granskningen bygger på en kombination av olika metoder och tillvägagångssätt. Utgångspunkten är de mål och uppdrag som fullmäktige givit kommunstyrelse och nämnder. Granskningen ska ge svar på hur nämnder och styrelser mottar, genomför och återredovisar mål och uppdrag samt om de har en tillfredsställande intern kontroll.

Den grundläggande granskningen omfattar flera steg och genomförs löpande under revisionsåret med hjälp av:

1. *Väsentlighets- och riskanalys*
2. *Att löpande granska dokument, t ex:*
  - mål- och budgetdokument
  - ekonomi- och verksamhetsrapporter
  - delårsrapporter
  - bokslut
  - riktlinjer
  - beslutsunderlag
  - protokoll
  - beskrivning av internkontrollsystem
  - beskrivning av redovisningssystem
3. *Att kommunicera med den verksamhet som granskas i samband med:*
  - genomförda granskningsinsatser
4. *Att översiktligt granska verksamheten genom:*
  - särskilda överläggningar med nämnderna i samband med revisionens sammanträden
  - information från särskilt inbjudna till sammanträden
  - verksamhetsbesök
  - andra former av överläggningar med representanter för nämnderna
5. *Att granska delårsrapport, intern kontroll kopplat till räkenskaperna samt årsredovisning*
Väsentlighets- och riskanalys för denna granskning, samt granskningsprogram upprättas av revisionskonsulten.
6. *Att sammanfatta resultatet av den grundläggande granskningen*
Resultatet av den grundläggande granskningen görs i en särskild revisionsrapport. Sammanfattningen mynnar ut i en bedömning av respektive nämnd med avseende på, om verksamheten sköts ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande, om den interna kontrollen är tillräcklig och om räkenskaperna är rättvisande.

Revisorerna har sig emellan fördelat bevakningen av nämnder och styrelser. I planeringsfasen har specifika frågeställningar kopplade till respektive nämnd identifierats som kommer att följas genom att ta del av **protokoll och handlingar samt vid möten med nämnder**.

Följande frågor kommer särskilt att bevakas:

Kommunstyrelsen

- ▶ Kommunstyrelsens uppsiktsansvar över väsentliga frågor i nämnder/styrelser och bolag och nämndernas generella styrning och uppföljning av intern kontroll.
- ▶ Hur arbetar man vidare med att stärka resultaten i skolan och vilka slutsatser dras av de projekt som genomförts?
- ▶ Åtgärder i syfte att förstärka den interna kontrollen kopplat till upphandling/inköp (uppföljning tidigare års granskningar)
- ▶ Stadsbyggnadsprojekt
- ▶ Byggnation av förskolor och skolor
- ▶ Utskottens arbete i förhållande till kommunstyrelsen (allmänna utskottet, miljö- och planutskottet, utskott för integration och arbetsmarknad, välfärdsutskott samt teknik- och fastighetsutskottet)
- ▶ Ekonomistyrning
- ▶ Genomförande av beslut
- ▶ IT-säkerhet och informationssäkerhet
- ▶ Krisberedskap

Teknik- och fastighetsutskottet

- ▶ Styrning och uppföljning av underhåll av fastigheter, VA, gator och vägar
- ▶ VA-verksamheten - rutiner och intern kontroll avseende redovisning av intäkter och kostnader.

Social- och äldrenämnden

- ▶ Ekonomistyrningen
- ▶ Kontroll på utförd tid i hemtjänsten
- ▶ Pulsen Combine – användarvänlighet, status på implementering, rättssäkerhet, ekonomi.
- ▶ Barn- och ungdomsperspektivet

Utbildningsnämnden

- ▶ Fortsatt styrning av grundskoleverksamheten och analys av genomförda projekt inom skolan samt tillvaratagande av effekter/resultat
- ▶ Elevernas skolresultat
- ▶ Byggnation av förskolor och skolor
- ▶ Lärarlegitimation

Miljönämnden

- ▶ Arbetsmiljö med betoning på handläggarnas arbetsbelastning
- ▶ Arbetet med att spåra och stoppa läckage av PCB till Väsbyån / Oxundasjön.
- ▶ Genomförande av tillsyn

Gemensamma överförmyndarnämnden

- ▶ Styrning, intern kontroll av verksamheten
- ▶ Rekrytering av gode män och förvaltare
- ▶ Utbildning av gode män

Kultur- och fritid

- ▶ Kontroll över konsten
- ▶ Föreningsbidrag
- ▶ Lokaler (ishall, simhall, bl a)

Generella frågor som ställs till samtliga styrelser och nämnder är bl a:

- ▶ Bedömning av verksamhetens måluppfyllelse och ekonomiskt resultat.
- ▶ Hur arbetar styrelse/nämnd med intern styrning och kontroll (inkl. riskbedömningar, åtgärdsplaner och uppföljning)? I frågan ingår även uppföljning av risk för oegentligheter såsom mutor, bestickning och bedrägeri.
- ▶ Vilka avtal finns med privata entreprenörer? Hur följs dessa upp och vilka krav på åtgärder ges? Är avtalen skrivna på ett sätt som gör att de går att följa upp på ett entydigt sätt?
- ▶ Hur säkerställer styrelse/nämnd att verksamheternas mätning, bedömning och återrapportering av måluppfyllelse grundar sig på relevanta mått och tillförlitliga mätningar?
- ▶ Nämndens syn på verksamhetens kompetensförsörjning, kompetensbehov och säkerställande?
- ▶ Hur beaktas barn- och ungdomsperspektivet i besluten?

Kommunstyrelsen, Social- och äldrenämnden, Utbildningsnämnden, Överförmyndarnämnden och Kultur- och Fritidsnämnden är nämnder/utskott som revisorerna avser att genomföra möten med under 2017.

Revisionen granskar även genom att **bjuda in** ansvariga tjänstemän till revisionsmöte. Vilka som kan komma att bjuda in beslutas under året.

Studiebesök genomförs också. För 2017 är besök inplanerat på Hagbytippen.

4.2 Fördjupade granskningar

Fördjupade granskningar genomförs årligen med utgångspunkt från revisorenas risk- och väsentlighetsbedömning. Här följer de fördjupade granskningar som revisorerna prioriterat 2017. Ytterligare granskningar kan tillkomma under året.

4.2.1 Styrning av skolan

Upplands Väsby kommun har under många år redovisat dåliga resultat i skolan. Ett antal projekt har drivits, bl a ett kommunövergripande skolprojekt som drivits av kommunstyrelsen under tre år. Projektet har delvis avslutats och delvis förlängts till halvårsskiftet 2017.

En granskning görs av hur projekten utvärderas och hur man tillvaratar lärdomar och effekter från projekten i det fortsatta löpande arbetet. Vidare hur rektorer, lärare och elever i praktiken tar del av resultaten från projekten och hur detta leder till förbättrade skolresultat.

4.2.2 Upphandling/inköp

Tidigare år har revisionen noterat att det förelegat avvikelser i förhållande till lagen om offentlig upphandling. En uppföljande granskning görs av vilka åtgärder som vidtagits för att stärka rutiner kring upphandling/inköp ur ett styrnings-, kontroll- och uppföljningsperspektiv. Granskningen kompletteras med stickprov avseende ett antal upphandlingar/inköp som genomförts.

4.2.3 Exploateringsprocessen

Upplands Väsby växer snabbt och bedriver ett omfattande exploateringsarbete. För kommunen är det därför väsentligt att det finns tydliga och säkra processer kring exploateringsarbetet.

År 2014 genomfördes en fördjupad generell granskning av exploateringsprocessen. Den granskningen kommer att följas upp under 2017.

Vidare sker en fördjupad granskning avseende följande revisionsfrågor:

- ▶ Är exploateringsavtal skrivna på ett tydligt sätt utifrån att det praktiskt går att följa upp att ställda krav verkligen genomförs? Sker en sådan dokumenterad uppföljning?
- ▶ Är kraven på externa utförare tydliga både ekonomiskt och vad som ska göras? Finns tydligt angivet vilka åtgärder kommunen kan vidta om entreprenör inte genomför enligt överenskommelse/avtal?
- ▶ Regleras om och under vilka förutsättningar motparten kan överlåta bolag/åtaganden enligt avtal?
- ▶ Görs riskanalyser som en del i beslutsunderlagen för exploateringar?
- ▶ Finns krav som kan vara i strid med LOU (förtäckt upphandling)?
- ▶ Finns en tillräcklig kvalitetssäkring av planarbetet på politisk nivå utifrån den kraftigt ökade arbetsbelastningen (Miljönämnden och kommunstyrelsen)?

4.2.4 Granskning av diarieföring och arkivering

Offentlighetsprincipen är central för den svenska förvaltningen inom stat, landsting och kommuner. Medborgarna har enligt Tryckfrihetsförordningen rätt att ta del av allmänna handlingar. Ytterligare bestämmelser i förvaltningslagen, offentlighets- och sekretesslagen och arkivlagen skapar tillsammans med förordningen en långtgående skyldighet för myndigheter att upprätta rutiner för hantering och registrering av ärenden och handlingar.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att det finns rutiner för diarieföring samt för att rutinerna tillämpas korrekt. Användningen av e-post och olika former av IT-stöd innebär ett ökat behov av struktur. Grunden för en väl fungerande diarieföring är att hela organisationen omfattas av regler och rutiner och att alla har kunskap om dem.

Syftet med granskningen av kommunens diarieföring är att bedöma om befintliga system och rutiner för ärendehantering och allmänna handlingar är ändamålsenliga och tillgodoser de krav som framgår av gällande lagstiftning respektive kommunens interna regelverk.

För att uppnå granskningens syfte besvaras följande delfrågor:

- ▶ Finns aktuella styrdokument inom kommunen avseende diarieföring, offentlighet och sekretess?
- ▶ Hur är arbetet organiserat?
- ▶ Är ansvarsfördelning, befogenheter och organisation tydlig och i överensstämmelse med aktuell lagstiftning?
- ▶ Hur sker registrering av allmänna handlingar, både inkommande, utgående och inom regionen upprättade?
- ▶ Vilket systemstöd används och hur upplever användarna systemets tillgänglighet och tillförlitlighet? Förekommer manuell diarieföring?
- ▶ Arkiveras och gallras handlingar på ett lämpligt sätt?
- ▶ Tillgodoses allmänhetens rätt till insyn i regionens verksamhet?
- ▶ Bidrar system och rutiner för diarieföring till en effektiv och säker ärendehantering?
- ▶ Finns en systematisk uppföljning och kontroll av kommunens diarieföring?

4.2.5 Granskning av överförmyndarnämnden

Revisorerna avser att granska den gemensamma överförmyndarnämnden (eventuellt tillsammans med Sollentuna och Sigtuna kommunrevision) med fokus på tillgången till gode män/förvaltare, antal uppdrag och ärendeutveckling samt handläggning av ärenden och erfarenheter från e-tjänst för årsräkningar.

Följande frågor är exempel på frågor som kan ingå i granskningen:

- ▶ Ärendeutveckling under de senaste tre åren?
- ▶ Finns regelverk, rutinbeskrivningar för handläggning av ärenden etc.?
- ▶ Är den interna kontrollen ändamålsenligt utformad?
  - Är rutinerna för kontroll av gode mäns redovisning tillräcklig?

- Finns relevanta systemstöd för att utföra den interna kontrollen på ett effektivt sätt?
- ▶ Erfarenheter av införandet av e-tjänst, dess användning och nytta?
- ▶ Fortsatta utvecklingsområden som identifierats vad gäller e-tjänst och e-förvaltning?
- ▶ Tillgång, rekrytering, kvalitetssäkring och utbildning av god man/förvaltare?
  - Hur påverkar antal uppdrag kvalitén?
  - Hur stor omsättning är det på gode män?
  - Vilka krav ställs på gode män och hur sker rekrytering?
- ▶ Utveckling vad gäller antal uppdrag per god man/förvaltare?
- ▶ Har Länsstyrelsens tillsyn föranlett några påpekanden? Åtgärder i så fall?
- ▶ Fungerar samarbetet mellan kommunerna på ett ändamålsenligt sätt?

4.2.6 Uppföljning av tidigare granskningar

Följande granskningar från 2015 kommer följas upp 2017 och resultatet kommer att redovisas i en skriftlig rapport:

- Skolans styrning
- Kvalitet i särskilda boenden

Granskningar som skjuts till kommande år

4.2.7 Pulsen Combine

En revision genomförs med fokus på användarvänlighet och funktionalitet ur handläggarnas och utförarnas perspektiv. Vidare på om arbetssätten förändrats och stöds av systemet i enlighet med intentionerna med Pulsen Combine.

4.2.8 Granskning av konsultanvändning

Kommunen köper årligen konsulter för väsentliga belopp. En granskning görs av styrning och intern kontroll kopplat till köp av konsulter. Granskningen baseras på en registeranalys av kommunens leverantörsreskontra/huvudbok.

Revisionsfrågor:

- ▶ Finns en tydlig strategi för köp av konsulter för kommunens verksamheter?
- ▶ Vilka verksamheter är främst beroende av konsulter (bemanningföretag respektive övriga konsulttjänster)? Är nyttjandet av konsulter förenlig med den långsiktiga strategin och vidtas åtgärder för att säkerställa en relevant nivå på nyttjandet av konsulter?
- ▶ Vilken omfattning budgeteras för köp av konsulter och vilket utfall är det?
- ▶ Finns en tillräcklig intern kontroll som säkerställer att konsulter upphandlas i enlighet med Lagen om offentlig upphandling?

4.2.9 IT

År 2014 genomfördes en granskning av IT i kommunen. En uppföljande granskning genomförs av IT-specialist för att bedöma vidtagna åtgärder med anledning av lämnade rekommendationer från revisionen.

4.2.10 Andra tänkbara IT-områden/frågeställningar inom IT

- ▶ IT-strategi för val av system, drift och underhåll
- ▶ Organisering av tekniska och supportresurser samt styrningsstruktur
- ▶ Kompetensförsörjning
- ▶ Budgetering
- ▶ Upphandlingsprocessen vid nya system
- ▶ Informationssäkerhetshantering
- ▶ Cyberattacker

4.2.11 Kommunstyrelsens arbete genom utskott och kommittéer

Under kommunstyrelsen och/eller på uppdrag av kommunstyrelsen arbetar ett antal utskott. Bl a finns kommunstyrelsens arbetsutskott, allmänna utskottet, miljö- och planutskottet, utskott för integration och arbetsmarknad samt teknik- och fastighetsutskottet).

En granskning genomförs om det finns tydliga, lagenliga och ändamålsenliga riktlinjer och delegationsordningar för utskotten samt om ansvar/roller är tydliga i förhållande till kommunstyrelsen. Granskningen omfattar också en bedömning av om beslut fattas på rätt nivå samt om beslutsunderlag, anmälan om beslut fattade på delegation och information är tillräcklig i kommunstyrelsen.

4.3 Redovisningsrevision

Löpande granskning av rutiner och kontroll i ekonomiadministrativa processer

Revisorernas kunskap och kontinuerliga uppdatering av hur den interna kontrollen fungerar i en organisation och nivån på densamma är en av hörnstenarna vid genomförande av revisionsuppdrag. Granskningen syftar till att bedöma om organisationen är ändamålsenlig och fungerar tillfredsställande.

Revisionens mål är att verka för korrekt redovisning, god ordning, tillfredsställande säkerhet och hög effektivitet i kommunens verksamhet.

Varje nämnd/styrelse är enligt kommunallagen skyldig att tillse att en tillräcklig styrning och kontroll finns och att verksamheten systematiskt följs upp och utvärderas. Nämnderna har således ansvar för att finna former för en god kontroll och säkra ändamålsenliga rutiner för både huvud- och stödprocesser inom kommunens verksamhet. För varje ansvarsområde alternativt process/ rutin bör det finnas klarlagt vilka krav och uppföljning som gäller för intern kontroll samt vilka kontrollmål som finns inbyggt i rutinerna.

Inom ramen för granskningen av korrekt redovisning ingår att granska och utvärdera kommunens rutiner och interna kontroll kopplat till redovisningsprocesser.

Granskningen omfattar genomgång och bedömning av kommunens väsentliga redovisningsprocesser. Exempelvis gäller detta hantering av löner, leverantörsfakturor, kundfakturor, materiella anläggningstillgångar, momsredovisning, bokslutsprocess, attester, redovisning av sociala avgifter, källskatt etc. I granskningen ingår också test av att rutinerna och den interna kontrollen fungerar. Ett antal nämnder väljs ut för genomgång och bedömning av internkontrollplaner utifrån ett redovisningsperspektiv.

Granskning av delårsrapporten

Granskningen innebär en översiktlig granskning av delårsbokslutet. Syftet är att fastställa att delårsbokslutet håller en tillfredsställande kvalitet och att det är upprättat i enlighet med god

redovisningssed. Granskningen innefattar också en bedömning av mål och måluppfyllelse i enlighet med kraven i kommunallagen. Syftet är också att på ett tidigt stadium identifiera eventuella väsentliga revisionsnoteringar inför årsbokslutet.

Revisorerna ska lämna ett uttalande till fullmäktige som underlag för fullmäktiges behandling av delårsbokslutet.

Granskning av kommunens bokslut, koncernbokslut och årsredovisning

Granskning genomförs av dels årsredovisningen med förvaltningsberättelse, verksamhetsredovisning, balans- och resultaträkningar, finansieringsanalys, dels koncernredovisning med däri ingående verksamhetsredovisning, balans- och resultaträkningar, finansieringsanalys samt noter. Ställning tas till relevansen i boksluten. I granskningen av årsbokslutet vägs de överväganden och bedömningar in som gjorts vid den löpande granskningen och granskningen av delårsrapporten. Kommunens metoder för framtagande av årsbokslut bedöms liksom hur anvisningar har tillämpats.

4.4 Ansvarsprövningen

Granskningen ska vara tillräcklig som underlag för revisorernas ansvarsprövning. Vid ansvarsprövningen ska revisorerna enligt god revisionsledning beakta:

- Bristande måluppfyllelse, ohörsamhet till fastställda mål och riktlinjer
- Bristande styrning, ledning, uppföljning och kontroll
- Förtroendeskada eller annan immateriell skada
- Ekonomisk skada
- Obehörigt beslutsfattande
- Icke lagenlig verksamhet, brottslig gärning
- Otillräcklig beredning av ärenden
- Ej rättvisande redovisning

5 Revisorernas egna arbete och utveckling

5.1 Det egna arbetet

För att leva upp till den goda sedens riktlinjer om årlig granskning av all verksamhet förutsätts att de förtroendevalda revisorerna utför granskningsarbete, vid sidan om det granskningsarbete som utförs av det sakkunniga biträdet. Revisorerna har sinsemellan fördelat ansvaret för bevakning av nämnderna.

I den löpande bevakningen ingår att:

- ▶ följa och informera sig om kommunens verksamheter, i synnerhet verksamheten inom bevakningsområdet samt att grundläggande rapportera om väsentliga iakttagelser från nämnder/protokollsläsning, m m. Bevakning sker genom noteringar i särskilt upprättade checklistor per nämnd.
- ▶ föreslå revisorsgruppen fördjupade granskningar
- ▶ föreslå revisorsgruppen vad som kan lyftas fram som angelägna kommentarer i delårsrapport och bokslutsgranskning,
- ▶ föreslå revisorsgruppen vilka nämnd- och verksamhetsträffar som bör genomföras.

För att effektivisera arbetet har revisorerna delat upp arbetet och tagit på sig ett särskilt bevakningsansvar för vissa styrelser/nämnder enligt följande:

- ▶ Kommunfullmäktige och Kommunstyrelsen: Samtliga revisorer med särskilt ansvar för Kent Hjalmarsson.
- ▶ Tekniska utskottet: Samtliga med särskilt ansvar Kent Hjalmarsson
- ▶ Allmänna utskottet, utskottet för integration och arbetsmarknad och miljö- och planutskottet: Samtliga med särskilt ansvar Kent Hjalmarsson, Anna-Lena Edwinson
- ▶ Byggnadsnämnden: Sten Deutgen och Kent Hjalmarsson
- ▶ Utbildningsnämnden: Anna-Lena Edwinson och Hans Nordlander
- ▶ Social- och äldrenämnden: Anita Bergkvist och Ann Gotting Veide
- ▶ Kultur- och fritidsnämnden: Anita Bergkvist och Ann Gotting Veide
- ▶ Miljönämnden: Hans Nordlander och Sten Deutgen
- ▶ Familjerättsnämnden: Anita Bergkvist och Ann Gotting Veide
- ▶ Överförmyndarnämnden: Anita Bergkvist och Ann Gotting Veide

Som lekmannarevisorer i bolagen Väsbyhem, Väsbyhem Parkering och Väsbyhem Fastighet är Kent Hjalmarsson och Anna-Lena Edwinson valda som ordinarie revisorer. I övriga bolag är Kent Hjalmarsson vald som lekmannarevisor.

I Attunda är Hans Nordlander vald revisor.

5.2 Kompetensutveckling och nätverk

Med den snabba utvecklingstakt som råder i kommunal verksamhet och inom revisionen behöver de förtroendevalda revisorerna löpande utveckla sin kompetens. Detta sker genom deltagande i seminarier och konferenser samt genom riktade utbildningsinsatser och studiebesök.

Revisionen får löpande inbjudningar till diverse seminarier och konferenser. Prioritering av dessa sker vid revisionens möten.

Det sakkunniga biträdet orienterar revisionen löpande om nyheter och förändringar som, utifrån ett revisionsperspektiv, kan vara aktuella för Upplands Väsby kommun.

6 Kommunikation

Granskningen sker så långt möjligt i samarbete med dem som granskningen berör innan den formella kommunikationen och rapporteringen sker till ansvarig styrelse eller nämnd. Berörd nämnd/förvaltning ges dels tillfälle till s.k. faktagranskning innan rapport slutligt fastställs, dels att rapporten därefter överlämnas till styrelsen/nämnden.

Revisionens iakttagelser kommuniceras via revisionsberättelse, verksamhetsberättelse och revisionsrapporter till berörda nämnder/verksamheter. Revisionen förmedlar även iakttagelser muntligen.

Rapporterna hålls korta med fokus på väsentliga iakttagelser och förslag till förbättringsområden.

För att få information om verksamheten tas initiativ till gemensamma möten mellan revisorerna och kommunstyrelsen/presidiet samt med nämnd/förvaltning.

Kommunikation med kommunfullmäktige sker minst två gånger per år, där bland annat revisionens inriktning och revisionsprojekt stäms av samt att revisionsberättelsen överlämnas. Revisionens rapporter översänds löpande till fullmäktiges presidium samt presenteras i kommunfullmäktige.

7 Kansliservice

I den administrativa servicen ingår medverkan i sammanträden, för- och efterarbete, arkivering med gallringsplan och övriga administrativa göromål samt möten med fullmäktiges presidium och styrelse/nämnder samt viss rådgivning.